

Kirves

□

Sisällys

- [1 Johdanto](#)
- [2 Kirvesmalleja ja merkkejä](#)
 - [2.1 Suomalainen kaato-, karsima- ja halkaisukirves](#)
 - [2.2 Ulkomaisia](#)
 - [2.3 Kotimaisia](#)
- [3 Teroitus](#)
- [4 Kirveen varttaminen](#)
- [5 Kirveellä veistäminen](#)
- [6 Kirveellä lyönti](#)
- [7 Turvallisuus](#)
- [8 Muita aiheeseen liittyviä sivuja](#)
- [9 Puiden pilkkominen](#)
- [10 Puiden kaato ja karsinta](#)
- [11 Teräsuojus ja kantaminen](#)
- [12 Kirveen osien nimityksiä](#)
- [13 Katkenneen varren irrottaminen](#)
- [14 Pärstäntynyt lyöntipää](#)
- [15 Takominen](#)

Johdanto

Kirves on maalla asuvan perustyökalu, ja se sopii myös kulkemaan talonpojan repussa mukana maailmalla. Nykyään moottorisaha on pitkälti tullut tilalle, mutta kirveellä jos ei muuta niin halkoo polttopuita, vaikka senkin on korvannut halkomislaite. Perinteisesti kirveen terän teki seppä, ja varren käyttäjä. Teollinen tuotanto teki kirveestä massatuotteen. Kirveen mitoituksesta, katso sivulta [Kirveen varttaminen](#)

Pituus yleensä 400 mm (40 cm). Kirvestä kuljetetaan teräsuoja paikoillaan.

Kirvesmalleja ja merkkejä

Suomalainen kaato-, karsima- ja halkaisukirves

- Silmätupellinen kirves, tunnetuimmat hakkuukirves 12/2 ja halkaisukirves n:o 7. Billnäsin valmistamia Teho-kirveitä mallit 20/1 (1,45kg), 20/2 (1,2kg) ja 20/3 (0,95kg). Kellokosken Tehdas Motti-hakkuukirves (1,5kg). Purmo
- Fiskars valmistaa nykyaikaisia muovivartisia kirveitä, joista osa on lähinnä retkeilykäyttöön tai kivien halkomiseen. Iso halkaisukirves on melko käyttökelpoinen.

Ulkomaisia

- <http://www.gransfors.com> valmistaa laadukkaita kirveitä.

Kotimaisia

- <http://www.vipukirves.fi/>
- http://vipukirves.fi/kuvagalleria/pages/Vipukirves_5.htm

Teroitus

Katso aiheesta sivu [Teroitus](#)

Nykyaikainen halkaisukirves

Kirveen varttaminen

Katso sivu [Kirveen varttaminen](#). Sivulla myös varren pituus.

Kirveellä veistäminen

Kirveellä veistämällä onnistuu niin salvosten kuin varausten veistäminen.

Peruskysymys: Osaatko pysäyttää vauhdikkaan ja voimakkaan iskun juuri siihen mihin haluat?

- Kirveellä veistämisessä vaaditaan osumatarkkuutta ja kykyä pysäyttää kirves juuri haluttuun syvyyteen ja kohtaan. Harjaantunut kirvesmies iskee kaukaakin tarkan lyönnin, ja siihen pääsee harjoittelemalla ja luottamalla itseensä. Pieniä kohteita veistettäessä pidetään lähempää teräosaa kiinni. Iskut myös "hakevat" lähemmäksi lopullista pintaa, ikään kuin tehden kiehisää.
- Veistämisessä huomioidaan puun syyt eli veistetään aina tarvittaessa toisesta suunnasta vastaa kun tehdään kaarevia kohtia.

Kuvassa Petroskoilainen hirrenveistäjä esittelee kirveellä veistoa. Olan takaa osoitetut iskut osuivat parin millin sisään toistamiseen tukkiin piirretylle viivalle ja haluttuun kohtaan salvosta.

Kirveellä lyönti

Katso sivulta [Puunkarsinta](#) kohdasta Kirveellä, kuinka kirveen lyönti perustuu alkuunlähtönopeuteen ja sen jälkeen ohjailuun.

Turvallisuus

- Varmista että teräosa on ehdottoman tukevasti varressa kiinni. Kesäkuumalla ja tarvittaessa säilytä kirveitä veiston aikana vedessä.
- Älä lyö, jos edessä on henkilöitä tai jotain, josta irronnut teräosa voi kimmota takaisinpäin.
- Pidä esimerkiksi hirttä jalkojen ja työstettävän puolen välissä
- Varo kimpoilevaa kirvestä kun isku ei osu

Muita aiheeseen liittyviä sivuja

- [Teroitus](#)
- [Kirveen varttaminen](#)

Puiden pilkkominen

Katso sivulta [Polttopuut](#)

Puiden kaato ja karsinta

Katso sivu [Puunkaato käsin](#)

Katso sivu [Puun karsinta](#)

Teräsuojus ja kantaminen

- Teräsuojan sisään voidaan laittaa messinkipala.
- Kannettaessa kirvestä terä osoittaa taaksepäin.

Kirveen osien nimityksiä

- Kiila. Suude
- Kurkku.
- Ponsi.
- Silmäpuu.

Katkenneen varren irrottaminen

Pärstäntynyt lyöntipää

Lyöntipään, eli ei teräpään pärstäntyminen korjataan tahkoamalla tai smirklaamalla.

Takominen

Katso sivu [Kirveen takominen](#)